

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 5. maj 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**
 sudija Howard Morrison
 sudija Melville Baird
 sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **5. maja 2010.**

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG DA SE PRAVNICIMA PRIPRAVNICIMA
ODOBRI DA BUDU U SUDNICI**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti:

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rješava po "Zahtjevu da se pravnica pripravnica odobri da budu u sudnici", koji je optuženi podnio 26. aprila 2010. godine (u dalnjem tekstu: Zahtjev), i ovim donosi sljedeću odluku.

1. Dana 8. oktobra 2009. godine, Vijeće je izdalo "Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka" (dalje u tekstu: Nalog) u kojem je, između ostalog, ukupan broj pravnih savjetnika i referenata za predmet koji u svakom trenutku smiju biti u sudnici radi pružanja pomoći optuženom ograničilo na dvije osobe.¹

2. Dana 22. aprila 2010. godine, pravni savjetnik optuženog g. Peter Robinson usmeno je zatražio da se odobri da u sudnici, pored najviše dvoje pravnih savjetnika i referenata za predmet, tokom ostatka suđenja budu i pripravnici odbrane.² Gospodin Robinson je objasnio da pripravnici obavljaju osnovne poslove za svakog svjedoka. On je izjavio: "[Pripravnik] bi nam pomagao s popratnim materijalima, a bilo bi divno i za pripravnike kada bi im se dozvolilo da samo sjede tu kako bi nam izvođenje dokaza bilo lakše [...], a koristilo bi i pripravnicima koji besplatno i veoma marljivo rade za naš tim".³ Vijeće je odbilo zahtjev 23. aprila 2010. godine, ali je izjavilo da ukoliko optuženi smatra da mu je neophodna dodatna pomoć u sudnici, on mora podnijeti pismani zahtjev i obrazložiti zašto smatra da njegov pravni savjetnik g. Marko Sladojević i referent za predmet, nisu dovoljni.⁴

3. Optuženi u Zahtjevu traži da Vijeće izmijeni Nalog i odobri da, pored njegova dva pravna savjetnika, u sudnici bude prisutan i jedan od njegovih pripravnika.⁵ Optuženi

¹ Nalog, Dodatak A, par. W.

² Pretres, T. 1460-1461 (22. april 2010. godine).

³ Pretres, T. 1460-1461 (22. april 2010. godine), T- 1493-1494 (23. april 2010. godine).

⁴ Pretres, T- 1521 (23. april 2010. godine).

⁵ Zahtjev, par. 2.

ovaj svoj zahtjev potkrepljuje s dva osnovna argumenta; prvo, pripravnik koji se pripremio za svjedoka pomagao bi mu davanjem referenci na transkripte i drugih materijala za svjedočenja tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka tužilaštva, a, kao osobi koja bi sastavila sažetak svjedokovog svjedočenja u sudnici, pripravniku bi bilo dragocjeno da prati postupak.⁶ Drugo, ako se pripravnicima dopusti da budu prisutni u sudnici to bi im bila "nagrada" za njihov rad: "Dr Karadžić nema sredstava da plati pravnike pripravnike i ne može im ponuditi ništa kao nadoknadu za njihovu marljivost i predan rad na ovom predmetu. Najmanje što može da uradi jeste da im obogati iskustvo time da budu u sudnici tokom postupka".⁷

4. Dana 28. aprila 2010. godine tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev da pravnici pripravnici budu prisutni u sudnici" (u daljem tekstu: Odgovor), u kojem se ono ne protivi Zahtjevu pod uslovom da svi povjerljivi podaci i materijali budu zaštićeni.⁸

5. Optuženi je takođe 28. aprila 2010. godine podnio "Dozvolu za podnošenje replike: Zahtjev za odobrenje da pravnici pripravnici budu prisutni u sudnici" (u daljem tekstu: Replika), u kojoj traži odobrenje da replicira kako bi Vijeće obavijestio da pripravnici odbrane moraju potpisati obavezu čuvanja povjerljivosti informacija i pridržavati se Profesionalnog kodeksa branilaca. Optuženi dostavlja primjerak Izjave o obavezi čuvanja povjerljivosti informacija u prilogu A Replici. Vijeće će optuženom odobriti da replicira.

6. Vijeće napominje da je, sastavljujući Nalog, dužnu pažnju posvetilo količini pomoći koja je optuženom, koji se sam zastupa, potrebna u sudnici tokom postupka. Vijeće je pri tom zaključilo da su dvije osobe, bilo da su to dva pravna savjetnika ili jedan pravni savjetnik i jedan referent za predmet, dovoljne.

⁶ Zahtjev, par. 3, 5-7, 11.

⁷ Zahtjev, par. 3, 8, 11.

⁸ Odgovor, par. 1-2.

7. Vijeće je i dalje uvjereni da su, uz optuženog, dvije osobe dovoljne. Takođe smatra da je na optuženom da odluči kako je najbolje da vodi svoju odbranu i kako da od svog tima dobije najefikasniju pomoć, u okviru parametara koje je odredilo Vijeće. U vezi s tim, Vijeće smatra da bi optuženom možda moglo biti korisno da ima pripravnika koji je upoznat s materijalima za svakog pojedinog svjedoka i koji je u mogućnosti da optuženom tokom unakrsnog ispitivanje daje popratne materijale tokom svjedočenja tog svjedoka. Međutim, Zahtjev pokazuje da bi uloga pripravnika u sudnici u velikoj mjeri bila slična, ako ne i ista, ulozi g. Sladojevića ili referenta za predmet. Pored toga, Vijeće se snažno protivi argumentu optuženog, koje je usmeno iznio i g. Robinson, da se pripravnicima treba odobriti pristup sudnici kao "nagrada" za njihov rad. Ovo je ozbiljan krivični postupak. Optuženi može pronaći neki drugi način da prizna rad pripravnika odbrane, ali interna pitanja vezana za vođenje odbrane nisu problem kojim se bavi Vijeće. Stoga, mada će Vijeće jednom pripravniku odobriti da prisustvuje postupku u sudnici, ako to optuženi bude smatrao neophodnim, Vijeće se nije uvjerilo da postoji valjan razlog da jednom pripravniku odobri da bude u sudnici uz g. Robinsona i g. Sladojevića ili referenta za predmet. Stoga će pripravnik zamjenjivati bilo g. Sladojevića bilo referenta za predmet onda kada optuženi utvrdi da je potrebno da pripravnik bude u sudnici.

8. Vijeće dalje napominje da je g. Robinson izrazio da je voljan da odgovara za ponašanje pripravnika u sudnici, kao i izvan sudnice, i da se od pripravnika zahtjeva da potpišu Izjavu o obavezi čuvanja povjerljivosti informacija i da se pridržavaju Profesionalnog kodeksa branilaca.⁹ U vezi s tim, Vijeće ponovo naglašava da je potrebno obezbijediti stalnu zaštitu svih povjerljivih informacija.

9. Iako se Vijeće nije uvjerilo da u ovom slučaju postoji razlog za izmjenu Naloga kako bi se većem broju članova tima odbrane odobrilo da budu u sudnici, to ne sprečava optuženog da u iznimnim slučajevima i ovisno od slučaja do slučaja uz iznošenje valjanog razloga, podnosi zahtjeve za pomoć jedne dodatne osobe. To može biti

⁹ Pretres, T- 1493 (23. april 2010. godine). V. takođe Zahtjev, par. 9.

primjereno, na primjer, prilikom saslušanja nekog određenog svjedoka tužilaštva ili tokom izvođenja dokaza optuženog.

10. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 54 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, ovim:

- (a) **ODOBRAVA** optuženom da replicira; i
- (b) **DJELIMIČNO ODOBRAVA** Zahtjev i odobrava pripravniku odbrane da bude prisutan u sudnici, pri čemu mu je uskraćeno svako pravo da istupa, kako bi optuženom pomagao umjesto g. Marka Sladojevića i/ili jednog od referenata za predmet dodijeljenih optuženom.

Sastavljen na engleskom i francuskom, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/

sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 5. maja 2010. godine

U Haagu,

Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]